

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 08-50812230201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
21 september 2023

Förstärknings- och cykelåtgärder längs Söder Mälarstrand, reviderat genomförandebeslut

Anmälan av beslut i trafiknämnden

Ärendet

Nedan ges en sammanfattning av trafikkontorets tjänsteutlåtande ”Förstärknings- och cykelåtgärder längs Söder Mälarstrand. Reviderat genomförandebeslut”, Dnr T2023-00348. (se bilaga 1).

Bakgrund

Inom ramen för stadens cykelplan planeras anläggning av en cykelväg vid Söder Mälarstrand för att förbättra framkomligheten och säkerheten för gående och cyklister på sträckan mellan Reimersholmsbron och Pålsundsbron. En försvårande omständighet för byggande av cykelvägen är att det råder dåliga markförhållanden vid Söder Mälarstrand då vägbanorna och gångvägen ligger på utfylld mark med dålig stabilitet. För att säkerställa stabiliteten för såväl befintlig fordons-, gång- och cykeltrafik som planerade gång- och cykelåtgärder erfordras stabilitetshöjande åtgärder.

Kommunfullmäktige fattade 2018-02-19 ett genomförandebeslut (Dnr 2017/001097) om förstärknings- och cykelåtgärder vid Söder Mälarstrand till en investeringsutgift om 130 mnkr. Den lösningen som då föreslogs för att stabilisera marken, med spont längs vattnet och lättfyllning i Pålsundsparken, skulle innebära omfattande markarbeten, en förändrad strandlinje, att många träd skulle behöva tas ner och att båtbyggarna skulle tas bort under byggtiden.

Trafikkontoret mottog vid trafiknämndens sammanträde 2019-03-07 en skrivelse där kontoret i den vidare projekteringen för förstärkningsarbeten vid Pålsundet ombads se över vald förstärkningsmetod för att om möjligt bevara den unika strandmiljön inklusive träd och båtverksamhet. Utifrån riktlinjerna tog trafikkontoret fram ett nytt programförslag till förstärkning av

marken samt förbättring av gång- och cykelstråket. Förslaget redovisades för och godkändes av trafiknämnden 2021-05-27.

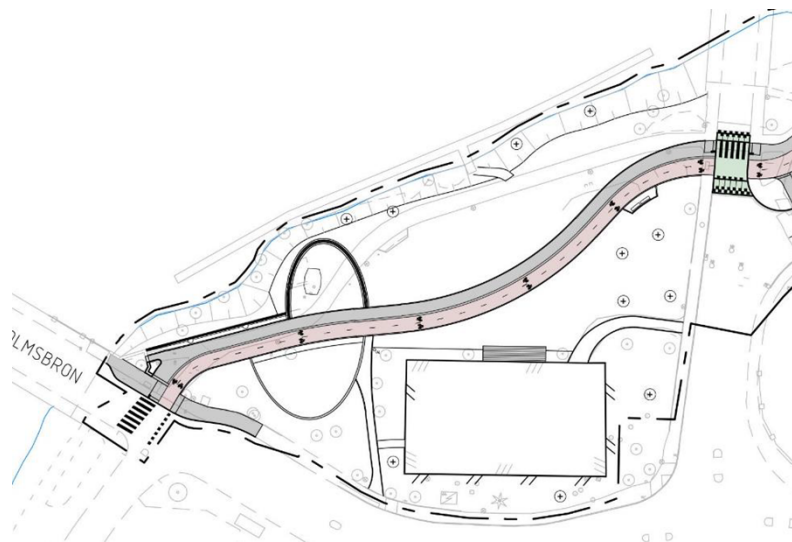
Under åren 2021–22 har trafikkontoret tagit fram en ny systemhandling utifrån det programförslag som redovisades för trafiknämnden enligt ovan. Det nya förslaget har även förankrats med Södermalms stadsdelsförvaltning och Stadsmuseet.

Nedan beskrivs förslaget i korthet.

Utformning trafik

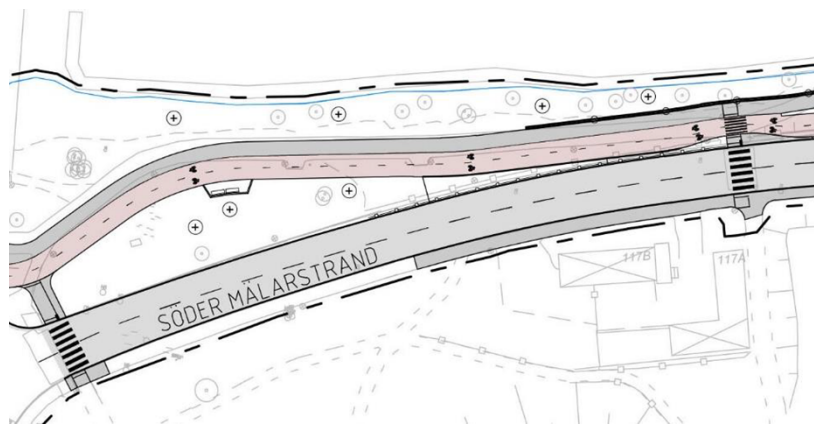
I och med det nya förslaget får gång- och cykeltrafiken bättre framkomlighet genom att gång- och cykelbanorna breddas och får flackare lutningar. Trafiksäkerheten förbättras genom att gående och cyklister separeras.

På sträckan mellan Reimersholmsbron och Långholmsbron, genom Pålundsparken, föreslås att den befintliga gång- och cykelbanan uppgraderas till en högre standard med en tydlig separering mellan gående och cyklister. Föreslagna bredder utgår från en avvägning där Pålundsparakens unika grönvärden har fått påverka utformningen. Trafikkontoret har tillsammans med Södermalms stadsdelsförvaltning gemensamt tagit fram den föreslagna lösningen, se figur 1 nedan.

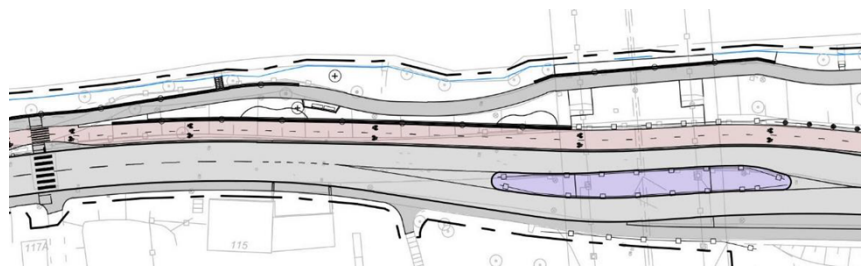
Figur 1: Utformning genom Pålundsparken.

Öster om Långholmsbron breddas den befintliga gång- och cykelbanan för att möjliggöra en separering av gående och cyklister, se figur 2 nedan.

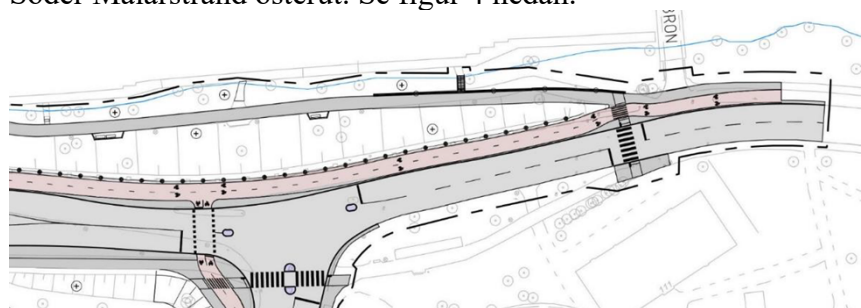
Figur 2: Utformning öster om Långholmsbron.

Öster om övergångsstället och fram till passagen under Västerbron byggs cykelbanan först i slanten norr om körbanan för att strax väster om Västerbron ta yta av körbanan vilket innebär att det södra körfältet samt den södra gångbanan på Söder Mälarstrand behöver flyttas söderut mellan Västerbrons pelarrader, se figur 3 nedan.

Figur 3: Utformning direkt väster om Västerbron.

I höjd med Påsundsbacken skapas en ny cykelöverfart för att ansluta stråket längs Söder Mälarstrand till den nya cykelbanan längs Påsundsbacken mot Långholmsgatan och Västerbron. Gångbanan och cykelbanan går samman igen i höjd med Påsundsbron och ansluter till befintlig gång- och cykelbana längs Söder Mälarstrand österut. Se figur 4 nedan.

Figur 4: Utformning öster om Västerbron.

Utformning Landskap

Påsundsparken

Då parkvägen breddas för att rymma både gående och cyklister kommer större samlade grösytor att skapas runt parkvägen.

Utegygmet flyttas till den västra sidan av parken och den befintliga sittplatsen mot vattnet rustas upp. Sly och buskar som idag skymmer utblicken mot vattenrummet glesas ur. Stödplanteringar av träd och enstaka buskar görs mot den östra sidan. För att förbättra kopplingen mellan bollplanen och övriga parken tas delar av stängslet bort och ersätts med en större långbänk som vänder sig både mot bollplanen och ut mot gräsrummet. Se figur 5 nedan.

Figur 5: Illustration Pålundssparken.

Långholmsbron - Västerbron

Fram till övergångsstället mitt på sträckan får gång- och cykelbana en gemensam sträckning. Höjdskillnaden mot gatan tas upp av en glacis¹ som övergår i mur.

Anslutningar till båtklubbarnas bryggor kan behöva justeras för att ansluta till den nya utformningen. I detta avsnitt finns en blockstensmur längs cykelvägen och mot vattnet en betongmur. Se figur 6 nedan.

Figur 6: Illustration Långholmsbron – Västerbron.

Västerbron - Pålundsbron

Backen mot Pålundsbron flackas ut och behöver förses med en stödmur längs en del av sträckan. Även här kan anslutningar till båtklubbarnas bryggor behöva justeras för att ansluta till den nya utformningen. Se figur 7 nedan.

¹ Stensatt sluttning, Nationalencyklopedin (NE).

Figur 7: Illustration Västerbron – Påsundsbron.

Påsundsbacken

Gång- och cykelbanan längs Påsundsbacken behöver breddas. Det innebär att en mur behöver ta upp höjdskillnaden som bildas ut mot den befintliga slänten. Muren kommer att sträcka sig längs större delen av backen och ansluta mot Västerbron längst upp. Gräsytan kompletteras med nya träd. En sittplats tillskapas halvvägs upp i backen. Se figur 8 nedan.

Figur 8: Illustration Påsundsbacken.

Förstärkning av strandområdet

Ett förslag har tagits fram för att förstärka strandlinjen utifrån ett bevarandeperspektiv där Påsundet ska behålla sin befintliga karaktär med ett så litet ingrepp som möjligt, men samtidigt säkra stabiliteten i området och ge möjlighet att bygga ut gång- och cykelstråket.

Den förstärkningsåtgärd som trafikkontoret valt utgörs av en borrar glesspont för att vara så skonsam som möjligt för omgivningen, samt för att i möjligaste mån kunna anpassas till befintliga träd och ledningar med mera. Glessponton utgörs av stålrör som med cirka 0,5 meter mellanrum borrar ner till berg och täcks av jord. På delar av sträckan kommer glessponton att ingå i andra konstruktioner

(t.ex. murar) men kommer då kläs in för att smälta in i övrig konstruktion.

Genomförande

Strandlinjen och båtclubbarna

Det nya förslaget innebär en minimal påverkan på strandlinjen. Inga nya synliga konstruktioner tillkommer närmast vattnet. Båtclubbarna kan nyttja sina bryggor under hela byggtiden.

Träd

Lösningen är utformad för att kunna bevara så många av träden som möjligt och för att ge bra förutsättningar för nyplantering av träd samtidigt som tillräcklig markstabilitet uppnås. Trafikkontoret har inventerat totalt 160 träd i området. Utifrån systemhandlingsprojekteringen bedömer trafikkontoret att tio träd behöver tas ned på grund av projektet. Trafikkontoret föreslår att dessa tio träd ersätts enligt stadens princip om två nya träd för varje träd som måste tas ner.

Återplanteringsinsatserna kan, utöver att kompensera för de träd som behöver tas ner på grund av konflikter med projektförutsättningarna, även där det är möjligt kompensera för bortfall av döende almar.

Trafik under byggtiden

Under genomförandet av projektet kommer framkomligheten i delar av området att behöva begränsas. Tillfälliga trafikomläggningar kommer att behövas för att, i den mån det går, minimera trafikpåverkan.

Tidplan

Byggstart: Oktober 2024.

Projektet klart: Mars 2026.

Kommunikation

Trafikkontoret ansvarar för kommunikationen med berörda målgrupper, framför allt boende, verksamheter och fastighetsägare i närområdet. Södermalms stadsdelsförvaltnings kommunikationsfunktion hålls informerad löpande under hela projektiden. Inför kommande entreprenadarbeten kommer en kommunikationsplan att tas fram för att öka kännedomen om den valda lösningen och det arbete som ska genomföras.

Förslag till beslut

I tjänsteutlåtandet anges nedanstående förslag till beslut:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till reviderat genomförandebeslut för förstärknings- och cykelåtgärder

- längs Söder Mälarstrand mellan Påsundsbron och Reimersholmsbron till en investeringsutgift om 210 mnkr. Projektet har även en beräknad inkomst om 0,8 mnkr.
2. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att godkänna nämndens beslut.
 3. Trafiknämnden anmäler beslutet till Södermalms stadsdelsnämnd.
 4. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingar samt teckna avtal inom ramen för föreliggande reviderat genomförandebeslut.

Bilagor till tjänsteutlåtandet

- PM Landskap Påsundet SH, 2023-01-16. (Se bilaga 2).
- Kalkyl, upprättad 2023-05-10). (Se bilaga 3).

Trafiknämndens beslut

I samband med trafiknämndens sammanträde 2023-06-08 beslutade trafiknämnden i enlighet med trafikkontorets förslag (se bilaga 4).

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Andreas Evestedt
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förstärknings- och cykelåtgärder längs Söder Mälarstrand. Reviderat genomförandebeslut. Trafikkontorets tjänsteutlåtande, Dnr T2023-00348.
2. PM Landskap Påsundet SH, 2023-01-16. Sweco.
3. Kalkyl, upprättad 2023-05-10.
4. Utdrag ur protokoll fört vid trafiknämndens sammanträde 2023-06-08.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-08-28
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2023-08-28